

LAULU- JA TANTSUPEOSEADUS

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

Käesolevas seaduses sätestatakse üldlaulu- ja tantsupeo ning noorte laulu- ja tantsupeo staatus, korraldamise kord ja põhimõtted ning määratakse kindlaks riigi ja kohalike omavalitsuste rahalised ja korralduslikud kohustused laulu- ja tantsupidude traditsioonide elujõulisuse tagamisel.

§ 2. Seaduse eesmärk

Seaduse eesmärk on laulu- ja tantsupeo traditsioonide hoidmine, arendamine ja järeltulevatele põlvedele edasiandmine.

§ 3. Laulu- ja tantsupeo eesmärk ja staatus

- (1) Laulu- ja tantsupeo eesmärk on eesti koori-, orkestri-, rahvamuusika ja rahvatantsu ning võimlemisrühmade traditsiooni hoidmine ning arendamine.
- (2) Laulu- ja tantsupidude traditsioon on eesti kultuurilise ja paikkondliku identiteedi lahutamatu osa ja sellisena kestes eeldus eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimiseks läbi aegade.
- (3) Käesolevat seadust kohaldatakse üldlaulu- ja tantsupeole, noorte laulu- ja tantsupeole ning traditsiooni osaks olevatele paikkondlikele ja valdkondlikele laulu- ja tantsupäevadele.
- (4) Laulu- ja tantsupidu ei ole päevapoliitiliste küsimuste, vaidluste ega ühiskonda lõhestavate sõnumite esitluskoht.
- (5) Laulu- ja tantsupidu ja selle korraldamine on protsess, mida juhib kultuuriministri määratud rakendusüksus ning mille kunstilise kontseptsiooni koostavad ja viivad ellu igakordselt eraldi valitud kunstilised juhid koostöös enda valitud kunstiliste toimkondadega.

Kantsleil
17.03.2025
1-1/15-598

§ 4. Vastutus laulu- ja tantsupeotraditsiooni elujõulisuse eest

Laulu- ja tantsupeo traditsioonide elujõulisuse eest vastutab Vabariigi Valitsus, kelle ülesandel moodustab kultuuriminister vastava pädeva rakendusüksuse.

§ 5. Palgatoetused ja stipendiumid

- (1) Laulu- ja tantsupeo traditsiooni hoidmiseks väärtustab riik sellele pürgivate kollektiivide juhtide (koori- ja orkestrijuhid, rahvatantsu- ja võimlemisrühmade juhid) elukutset makstes neile ametikohaga kaasnevat riiklikku palgatoetust kultuuriministri kehtestatud korras vähemalt poole ulatuses kõrgharidusega kultuuritöötaja palgaalammäärast. Erilist tähelepanu pööratakse tööle laste ja noortega.
- (2) Juhendajate järelkasvu tagamiseks tellib riik kõrg- ja kutseõppeasutustelt vastavaid õppekohti, makstes neil õppivatele üliõpilastele ja õpilastele riiklikke stipendiume.

2. peatükk LAULU- JA TANTSUPEO KORRALDUS JA STAATUS

§ 6. Laulu- ja tantsupeol osalemine

- (1) Laulu- ja tantsupidu valmistavad ette ning võivad selles osaleda järgmised kollektiivid: mudilaskoorid, lastekoorid, poistekoorid, segakoorid, naiskoorid, meeskoorid, laste, noorte ja täiskasvanute rahvatantsurühmad, võimlemisrühmad, rahvamuusikakollektiivid, puhkpilliorkestrid, sümfooniaorkestrid.
- (2) Laulu- ja tantsupeol on õigus esinejana osaleda lauljal, tantsijal, muusikul ja võimlejal, kes on vastava peo ettevalmistusprotsessis osalenud ja ettenähtud ajaks kantud hindamistulemuste põhjal esinemisõiguse saanud kollektiivi nimekirja.
- (3) Laulu- ja tantsupeol esinevatele lauljatele ja tantsijatele luuakse võimalus osaleda peo kavandamis- ja ettevalmistusprotsessis.
- (4) Laulu- ja tantsupeole luuakse ligipääs ka erivajadustega inimestele.

§ 7. Repertuaar ja kultuurilise järjepidevuse tagamine

- (1) Laulu- ja tantsupeo repertuaar lähtub kunstilisest kaalutlusest, eesti koori-, orkestri-, rahvamuusika ning rahvatantsu ja rühmvõimlemise traditsiooni hoidmise ja arendamise ning eesti rahvusliku ja kultuurilise identiteedi edasikandmise vajadusest.
- (2) Repertuaari kinnitavad laulu- ja tantsupeo korraldava rakendusüksuse määratud kunstilised toimkonnad. Rakendusüksus on laulu- ja tantsupeo repertuaari ja korraldust puudutavates küsimustes sõltumatu, arvestades samas kultuurilise järjepidevuse tagamise vajadust.
- (3) Laulu- ja tantsupeol esitatavad teosed, sh. lavastuslikud vahetekstid, on eesti kirja- või murdekeelsed. Kunstilise juhi otsusel võib kasutada sugulaskeeli, kunstiliselt põhjendatud kaalutlustel erandkorras ka muid keeli.
- (4) Laulupeo repertuaari valikul lähtutakse põhimõttest, et vähemalt kolmandik repertuaarist kuulub vastavalt eesti koori- ja orkestrimuusika klassikasse. Tantsupeo repertuaar tugineb valdavalt eesti rahvatantsu seadetele ja sellel põhinevale autoriloomingule.

§ 8. Laulu- ja tantsupeo traditsioonide edendamine noorte seas

Laulu- ja tantsupeol on oluline roll laste ja noorte üldkultuuriliste ning muusika- ja liikumisharjumuste kujundamisel ja väärtustamisel, millest tulenevalt on koolipidajad kohustatud looma tingimused koolide õppekava raames laulukooride, rahvatantsu- ja võimlemisrühmade tegevuseks.

§ 9. Üldlaulu- ja tantsupidude ja noorte laulu- ja tantsupidude toimumise kohad

- (1) Laulupeo kontserdid toimuvad Tallinna Lauluväljakul.
- (2) Tantsupeo kontserdid toimuvad Tallinnas Kalevi Keskstaadionil.

§ 10. Laulu- ja tantsupidude perioodilisus

- (1) Üldlaulu- ja tantsupidu toimub iga viie aasta tagant.
- (2) Noorte laulu- ja tantsupidu toimub iga viie aasta tagant üldlaulu- ja tantsupidude vahele jääval perioodil. Erandid kehtestab kultuuriminister määrusega.

- (3) Laulu- ja tantsupidude vahelisel perioodil toimuvad järgmised tegevused:
- 1) harrastuskollektiivide tegevus;
 - 2) repertuaari ettevalmistamine;
 - 3) kooride, rahvatantsurühmade, rahvamuusikakollektiivide, orkestrite ja võimlemisrühmade esinemised;
 - 4) koorijuhtide ja juhendajate koolitused;
 - 5) maakondlikud, piirkondlikud ja valdkondlikud laulu- ja tantsupeod, rahvamuusikafestivalid ning võimlemispeod;
 - 6) teised üritused ja sündmused, mis on suunatud laulu- ja tantsupeotraditsiooni hoidmisele ja arendamisele.

§ 11. Üldlaulu- ja tantsupeo ning noorte laulu- ja tantsupeo ettevalmistus- ja korraldustöö rahastamine

- (1) Riigieelarvest kaetakse järgmised kulud:
- 1) rakendusüksuse ning koorimuusika, rahvatantsu ja rahvamuusika valdkondade katusorganisatsioonide kulud.
- (2) Rakendusüksuse eelarvest kaetakse järgmised kulud:
- 1) üldlaulu- ja tantsupeo ettevalmistamise ja korraldamisega seotud kulud ning osavõtjate majutus-, toidlustus- ja transpordikulud peo ajal;
 - 2) noorte laulu- ja tantsupeo ettevalmistamise ja korraldamisega seotud kulud ning osavõtjate majutus-, toidlustus- ja transpordikulud peo ajal.
- (3) Pidude vahelisel ajal iga-aastases riigieelarves ettenähtud rahalised vahendid ei tohi olla väiksemad eelmisel aastal eraldatud vahenditest. Raha kasutatakse järgmiselt:
- 1) maakondlike ja piirkondlike laulu- ja tantsupidude ning rahvamuusikafestivalide kunstiliseks ettevalmistuseks;
 - 2) laulu- ja tantsupeotraditsiooni hoidmiseks ja arendamiseks oluliste muude sündmuste korraldamiseks;
 - 3) kooride ja orkestrite dirigentide ning rahvatantsurühmade ja rahvamuusikaansamblite juhtide palgatoetuse ning sellega kaasneva sotsiaalmaksu maksmiseks;

- 4) uudisloomingu eest tasumiseks;
 - 5) autoritasude maksmiseks vastavalt seadustes ettenähtud protseduuridele;
 - 6) laulu- ja tantsupidude õppematerjalide ettevalmistamiseks ja väljaandmiseks;
 - 7) repertuaari omandamiseks vajalike eelproovide korraldamiseks;
 - 8) kollektiivide juhendajate täiendõppeks;
 - 9) riigi poolt ette nähtud toetuse maksmiseks, mis katab kollektiivide juhendajate töötasu ja sotsiaalmaksu.
- (4) Koori, orkestri, rahvamuusikaansambli, rahvatantsu- või võimlemisrühma asutaja kindlustab kollektiivi tegevuseks vajalikud prooviruumid, proovideks vajaliku tehnilise varustuse, rahvariided või muud kostüümid, repertuaarivihikud ja rahvatantsukirjeldused, dirigendi, juhendaja ja muusikalise saatja töötasu ning transpordi laulu- ja tantsupidude vahelisel ajal.
 - (5) Laulu- ja tantsupidudele osalema kandideerivate kollektiivide ettevalmistusprotsessi eest vastutavate koori- ja tantsujuhtide täiendav tasustamise toimub riigieelarvest Kultuuriministeeriumi kaudu.
 - (6) Eraldised käesoleva paragrahvi lg 1 nimetatud kuludeks, samuti §3 lg 5 nimetatud rakendusüksuse tegevuskuludeks laulu- ja tantsupidude vahelisel ajal otsustab Riigikogu menetletavaks eelarveaastaks ja planeerib Kultuuriministeerium vähemalt kolmeks järgmiseks eelarveaastaks ette. Kalendriaastaks varem määratud eraldist ei tohi uue riigieelarve kehtestamisega väheneda.
 - (7) Kohalikud omavalitsused osalevad üldlaulu- ja tantsupeo ning noorte laulu- ja tantsupeo ettevalmistusprotsessis ning korralduses partneritena vastavalt vajadusele ja võimalusele, toetades ka oma territooriumil tegutsevaid kollektiive.

§ 12. Paikkondlikud ja valdkondlikud laulu- ja tantsupeod

- (1) Paikkondlik laulu- ja tantsupidu/päev on käesoleva seaduse tähenduses kohalikku laulupeotraditsiooni edasikandev, peamiselt eesti või murdekeelset omakultuuri viljelev laulu- ja tantsupidu/päev, mis on eesti laulu- ja tantsupeotraditsiooni lahutamatu osa.

- (2) Paikkondliku peo korraldamise eest vastutab kohalik omavalitsus, mille territooriumil laulu- ja tantsupidu/päev toimub.
- (3) Juhul, kui paikkondlik laulu- ja tantsupidu hõlmab osalejaid kahest või enamast kohalikust omavalitsusest või mitme kohaliku omavalitsusüksuse territooriumi ja kultuuripärandit, vastutavad laulu- ja tantsupeo korraldamise eest omavalitsused ühiselt.
- (4) Valdkondlikud laulu- ja tantsupeod toimuvad kolmanda sektori, kohaliku omavalitsuse ning riigi koostöös.

3. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 13. Valitsusasutuste pädevuse määramine

Kultuuriministeeriumile lisaks teiste ministeeriumide ja valitsusasutuste ülesanded laulu- ja tantsupidude korraldamisel määratakse vastavalt Vabariigi Valitsuse sisesele tööjaotusele.

§ 14. Rahvusringhäälingu kohustused

Eesti Rahvusringhääling kannab üle üldlaulu- ja tantsupidu ning noorte laulu- ja tantsupidu, salvestab ülekandeid ning kajastab traditsiooniga seonduvat oma põhitegevuse osana vastavalt Eesti Rahvusringhäälingu seadusele.

§ 15. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2026. aasta 1. jaanuaril.

Lauri Hussar

Riigikogu esimees

Tallinn,

2025

Algatab Isamaa fraktsioon

17.03.2025. a.

Helir-Valdor Seeder
Isamaa fraktsiooni esimees